

CYFARFOD	Y CYNGOR
DYDDIAD	10fed o Ragfyr 2015
TEITL YR ADRODDIAD	CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL Y CYNGOR
PWRPAS	Adolygu Cydbwysedd Gwleidyddol y Cyngor
ARGYMHELLIAD	Dyrannu Seddau ar Bwyllgorau
AWDUR	Geraint Owen Pennaeth Gwasanaethau Democraidd

1. CYFLWYNIAD

1.1 Yn dilyn is-etholiadau diweddar, mae cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	39
Annibynnol	19
Llais Gwynedd	8
Llafur	5
Democratiaid Rhyddfrydol	2
Aelod Unigol	2

Cyfanswm 75

2. DYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

2.1 I atgoffa'r aelodau, nodir yma'r pedair prif reol yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ynglŷn â dyrannu seddau:-

2.2 (a) Ni chaiff pob sedd ar bwyllgor ei dyrannu i'r un grŵp gwleidyddol;

(b) Rhaid dyrannu mwyafrif y seddau ar bwyllgor i grŵp gwleidyddol os yw nifer y personau sy'n perthyn i'r grŵp yn fwyafrif o aelodau'r Cyngor;

(c) Yn amodol ar baragraffau (a) a (b) uchod, bydd nifer y seddau ar y pwyllgorau cyffredin a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un fath â'r nifer o'r holl seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor;

(ch) Yn amodol ar (a),(b) ac (c) uchod, bydd nifer y seddau ar bwyllgor a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un gyfran o'r seddau ar y pwyllgor â'r nifer o seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor.

Disgwylir i'r Cyngor weithredu yn unol â'r rheolau hyn cyn belled a bo hynny'n ymarferol bosib.

2.3 Er mwyn sicrhau y glynir wrth y rheolau hyn, mae'r Cyngor wedi bod yn ymdrin â phwyllgorau mewn blociau gwahanol yn y gorffennol. Mae hyn yn ei gwneud yn haws i sicrhau y glynir wrth reol (c) ym mharagraff 2.2 uchod hefyd. Mae'r dyraniad hwn wedi bod yn destun trafodaeth gyda'r Arweinyddion gwleidyddol a ofynodd i ni weithredu'r rheolau yng nghyd-destun eu hawydd i sicrhau presenoldeb cryf ar draws yr holl bleidiau gwleidyddol i'r graddau mae hynny'n bosib.

3. NEWIDIADAU I DDYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

- 3.1 Mae'r newid yn y cydbwysedd gwleidyddol yn golygu bod Grŵp Plaid Cymru yn ennill sedd ar y Pwyllgor Craffu Cymunedau, y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau a'r Pwyllgor Archwilio ar draul Grŵp Llais Gwynedd sydd yn colli sedd ar y Pwyllgorau Craffu Cymunedau a Gwasanaethau, a Grwp Llafur yn colli sedd ar y Pwyllgor Archwilio. Bydd y Grŵp Annibynnol hefyd yn ennill sedd ar y Pwyllgor Craffu Corfforaethol ar draul Grŵp Llafur.
- 3.2 Golyga hefyd fod y Grwp Annibynnol yn ennill sedd ar y Pwyllgor Cynllunio ar draul Grwp Llais Gwynedd. Golyga hefyd fod Grŵp Plaid Cymru yn ennill un sedd yr un ar y Pwyllgor Penodi Prif Swyddogion ar draul Grŵp Llais Gwynedd fydd yn colli sedd ar y pwyllgor hwnnw.
- 3.3 Golyga hefyd fod Plaid Cymru yn ennill sedd ar y Pwyllgor Pensiynau ar draul Grŵp Llafur. Golyga hefyd fod y Grwp Llafur yn ennill sedd ar y Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol ar draul Grwp Llais Gwynedd sydd yn colli sedd.
(Gweler **Atodiad A**)
- 3.4 Gan nad yw'r argymhelliad yn llwyr adlewyrchu'r cydbwysedd gwleidyddol fel y mae ar hyn o bryd, bydd rhaid i'r aelodau bleidleisio dros y cynnig yn ddiwrthwynebiad.

4. ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Cyngor drafod a chytuno ar y newid i ddyraniad y seddau ar y pwyllgorau fel y noder yn 3.1 - 3.3 uchod.

ATODIAD A

PWYLLGORAU CRAFFU

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol	Aelod Unigol
Corfforaethol	9	5	2	1	1	
Cymunedau	10	4	1	1	1	1
Gwasanaethau	10	4	2	1		1
Archwilio	10	5	2	1		

PWYLLGORAU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol	Aelod Unigol
Gwasanaethau Democratiaeth	8	4	2	1		
Iaith	8	4	2	1		
Cynllunio	8	4	1	1	1	
Trwyddedu Canolog	8	4	2			1
Apelau Cyflogaeth	3	1	1	1		1
Penodi Prif Swyddogion	8	4	1	1	1	

Nifer y seddau	82	39	16	9	4	4	154
-----------------------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	----------	------------

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol	Aelod Unigol
Pensiynau	4	2	0	0	1	
Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol	6	2	1	2		
Cydbwyllgor Addysg Anghenion Arbennig	3	2	1			1
Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd	4 (3 sedd ac un eilydd)	2	1	1		
CYSAG	4	2	1			

Cyfanswm y Seddau	103	49	20	12	5	5	194
--------------------------	------------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	------------